

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามตามความคิดเห็นของประชาชน ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 1,240 คน จาก 1,240 ครัวเรือน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 2 จำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

หมู่ที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนครัวเรือน
1	บ้านหนองบัวกาเหว	107
2	บ้านหนองนาใน	73
3	บ้านหัวช้าง	93
4	บ้านหนองกระทุ่ม	98
5	บ้านขามเรียน	93
6	บ้านโลกสว่าง	72

หมู่ที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนครัวเรือน
7	บ้านหัวคู	131
8	บ้านโคกเลื่อน	133
9	บ้านหนองหัวเต่า	100
10	บ้านโคกล่าม	99
11	บ้านโนนอุดม	57
12	บ้านโคกล่าม	99
13	บ้านหนองบึง	85
	รวม	1,240

ที่มา : (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว. 2551 : 2-3)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพิชัยภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่มประชากรโดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,240}{1 + (1,240)(.05^2)} \\ &= \frac{1,240}{1 + (1,240 \times .0025)} \\ &= 302.43 \text{ คน} \end{aligned}$$

1.3 การสุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้ศึกษาจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 303 คน และใช้วิธีกำหนดสัดส่วนจากประชากรในแต่ละหมู่บ้านจาก 13 หมู่บ้าน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจากทุกหมู่บ้าน และสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการเขียนเลขที่บ้านของแต่ละหมู่บ้านแล้วใส่ลงในกล่องจำนวน 13 กล่องแล้วจับฉลากทีละใบได้ฉลากใบใดจดบันทึกเลขที่บ้านไว้แล้วนำลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกครัวเรือนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน กรณีจับฉลากได้เลขที่บ้านเดิมได้จับใหม่ ดำเนินการเช่นนี้จนได้กลุ่มตัวอย่างครบจำนวน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ เมื่อพบสมาชิกครัวเรือนคนหนึ่งคนใดที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ให้คนนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 หมู่บ้าน จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองบัวกาเหรัญญ	107	26
2	บ้านหนองนาโน	73	18
3	บ้านหัวช้าง	93	23
4	บ้านหนองกระทุ่ม	98	24
5	บ้านขามเรียน	93	23
6	บ้านโคกสว่าง	72	18
7	บ้านหัวคู	131	32
8	บ้านโคกเลื่อน	133	32
9	บ้านหนองหว้าเต่า	100	24
10	บ้านโคกล่าม	99	24
11	บ้านโนนอุดม	57	14
12	บ้านโคกล่าม	99	24
13	บ้านหนองบึง	85	21
รวม		1,240	303

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย หมู่บ้านที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษานี้ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบคิด และให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบลหนองบัว เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงแล้ว

นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผลประเมิผลโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนด ดังนี้

สอดคล้อง	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่สอดคล้อง	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่สอดคล้อง	มีค่าเท่ากับ	-1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายทวีศักดิ์ สาขะจันทร์ วุฒิการศึกษา ร.บ., ร.ม. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงชัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
2. นางนงเยาว์ ศรีประจักษ์ วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครูวิทยฐานะผู้เชี่ยวชาญพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองฮี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
3. นางอัมพร วงวาส วุฒิการศึกษา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ครูวิทยฐานะโรงเรียนพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 2.1 แบบสอบถาม มีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ แล้ว ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ (อำเภอ เกียรติชัย และคณะ. 2545 : 72) โดยนำไปทดลองใช้ กับประชาชนจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
- 2.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้ศึกษาประจำแต่ละหมู่บ้านในตำบลหนองบัว เพื่อช่วยผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
3. เก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนด ซึ่งสามารถรวบรวมได้ครบทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ปรากฏว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. ลงรหัสในแบบสอบถามตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. ให้คะแนนการดำเนินงานแต่ละระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

การดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
การดำเนินงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
การดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
การดำเนินงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
การดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน
4. นำแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. การวัดระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ F -test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างโดยรวมจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD. (Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่และใช้การพรรณนาความประกอบ